

Ert datum:
2019-07-10
Er ref.:
Fi2019/02681/BB

Datum:
2019-09-23
Diarienummer:
UHM-2019-191

Finansdepartementet
Avdelningen för samhällsplanering och bostäder
Enheten för bostäder och byggande
Ämnesråd K.A Stefan Svensson
Fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Förslag till ändringar i förordning (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande

Upphandlingsmyndigheten ger stöd om hur upphandling kan bidra till sunda offentliga affärer för en hållbar framtid. Upphandlingsmyndigheten har även till uppdrag att ge vägledning till kommuner och landsting om tillämpningen av Europeiska Unionens statsstödsregler.

Den remitterade promemorian innehåller förslag till ändringar av regeringens förordning (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande. Promemorian innehåller även bakgrundsinformation som beskriver behovet av statsstöd för att bygga hyresrätter med relativt lägre hyror.

Upphandlingsmyndigheten har inga synpunkter på de förslag i promemorian som inte avser tillämpningen av EU:s statsstödsregler. Upphandlingsmyndighetens yttrande avser avsnitt 2.2.7 och avsnitt 3.1 i den remitterade promemorian. Upphandlingsmyndigheten föreslår också att regeringen eller de stödgivande myndigheterna tydliggör hur övriga statsstödsrättsliga villkor tillämpas.

Promemorian innehåller inte någon genomgång av de villkor som gäller för de statsstödsregler som är statsstödsrättslig grund för stödet. Detta beror delvis på att den statsstödsrättsliga grunden för regeringens förordning har ändrats i förhållande till förslaget i den promemoria (DS 2015:35) som remitterades innan den nuvarande förordningen (2016:881) beslutades. Enligt förslaget i DS 2015:35 skulle den ursprungliga förordningen anmälas till och godkännas av kommissionen innan den

Ert datum:
2019-07-10
Er ref.:
Fi2019/02681/BB

Datum:
2019-09-23
Diarienummer:
UHM-2019-191

genomfördes. Regeringen valde dock att tillämpa ett undantagsregelverk och inte anmäla stödet till kommissionen för godkännande. Den statsstödsrättsliga grunden som valts är artikel 56 i Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, av den 17 juni 2014, genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, den s.k. allmänna gruppundantagsförordningen (kommissionens förordning).

Bestämmelserna i kommissionens förordning ska tillämpas av de myndigheter som lämnar investeringsstöd enligt regeringens förordning (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande. Regeringens förordning hänvisar till den tillämpliga bestämmelsen i kommissionens förordning. Någon information om de tillämpliga villkoren i kommissionens förordning finns dock varken i regeringens förordning eller i promemorian vilket innebär att de EU-rättsliga förutsättningarna och förhållandet mellan villkoren i regeringens och villkoren i kommissionens förordning inte klargörs. Detta skapar viss oklarhet om vilka regler som gäller för stödet.

Enligt artikel 56 i kommissionens förordning är finansiering för byggande eller uppgradering av lokal infrastruktur som på lokal nivå bidrar till att förbättra företagsklimatet och konsumenternas situation och till att modernisera och utveckla den industriella basen undantaget från förbudet mot statligt stöd och det s.k. genomförandeförbudet i artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). För att stödet ska vara undantaget från genomförandeförbudet måste vissa villkor vara uppfyllda. EU-domstolen har funnit att nationella myndigheter och domstolar måste följa alla relevanta villkor i de tillämpliga statsstödsreglerna för att stödet ska vara förenligt med EU:s statsstödsregler.

Upphandlingsmyndigheten delar bedömningen att hyresbostäder kan vara sådan lokal infrastruktur som omfattas av artikel 56 i kommissionens förordning. Detta framgår även av en vägledande sammanställning av frågor och svar om tillämpningen av den allmänna gruppundantagsförordningen som Europeiska kommissionens konkurrensdirektorat har publicerat på sin webbsida.

Regeringens förordning innehåller flera villkor som inte följer av de tillämpliga statsstödsreglerna samt en hänvisning till villkoren i kommissionens förordning. Promemorian innehåller däremot inga uppgifter om hur villkoren i kommissionens förordning tillämpas av de stödgivande myndigheterna när stöd lämnas för ett enskilt bostadsprojekt. Upphandlingsmyndigheten kan därför inte utifrån det remitterade underlaget bedöma om samtliga villkor i kapitel I och artikel 56 i kommissionens förordning är uppfyllda. Upphandlingsmyndigheten hade önskat en mer fullständig genomgång av de villkor som de stödgivande myndigheterna ska tillämpa när investeringsstöd lämnas för att kunna lämna ett mer fullständigt yttrande.

Den enda ändring av regeringens förordning som föreslås som har direkt koppling till tillämpningen av statsstödsreglerna är nya regler för hur andra stöd ska sammanräknas med stöd enligt regeringens förordning (s.k. kumulering).

Ert datum:
2019-07-10
Er ref.:
Fi2019/02681/BB

Datum:
2019-09-23
Diarienummer:
UHM-2019-191

Upphandlingsmyndigheten konstaterar att sådana villkor redan finns i artikel 56 och artikel 8 i kommissionens förordning. Att stödet inte får medge mer än skäligen vinst kan enligt kommissionens förordning säkerställas genom rimliga beräkningar i förväg eller genom uppföljning av företagets vinst från projektet med krav på återbetalning om vinsten blir större än vad som är skäligen utifrån projektets risk. De kumuleringsregler som nu föreslås innebär ingen ändring i sak eftersom en sådan kontroll alltså har krävts även enligt villkoren i artikel 56 i kommissionens förordning. Upphandlingsmyndigheten välkomnar dock förslaget eftersom det ökar tydligheten kring hur villkoren i de tillämpliga statsstödsreglerna efterlevs.

Enligt promemorian ska Boverket eller någon av landets länsstyrelser tillämpa reglerna genom att efterfråga de uppgifter som behövs för tillämpningen från de aktörer som ansöker om stöd enligt regeringens förordning. Eftersom flera olika aktörer är inblandade är det viktigt att reglerna i regeringens förordning är så tydliga att de tillämpas på rätt sätt.

Stöd som inte uppfyller villkoren i kommissionens undantagsregler eller godkänts av kommissionen är otillåtet. De EU-rättsliga villkoren är därför särskilt viktiga eftersom de är en förutsättning för att stödet ska vara tillåtet. Enligt lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler ska stödgivande myndigheter kräva tillbaka otillåtet statsstöd. För företagen som får stöd är det viktigt att veta att de statsstödsrättsliga villkoren är uppfyllda eftersom det är företagen som fått stöd som måste betala tillbaka stödet om de statsstödsrättsliga villkoren inte är uppfyllda.

En genomgång av hur villkoren i regeringens förordning och de berörda myndigheternas tillämpning förhåller sig till villkoren i kommissionens förordning skulle bidra till ökad klarhet kring villkoren för stödet. Upphandlingsmyndigheten föreslår därför att regeringen eller de stödgivande myndigheterna på ett tydligare sätt upplyser om hur de statsstödsrättsliga villkoren för stödet tillämpas. Detta är särskilt viktigt då regeringen utformar ett stöd enligt kommissionens förordning i stället för att anmäla villkoren för investeringsstödet till kommissionen för godkännande.

Upphandlingsmyndigheten erinrar om att ny sammanfattande information enligt kommissionens förordning ska skickas till kommissionen senast 20 dagar från att ändringarna av regeringens förordning träder ikraft.

Generaldirektören Inger Ek har beslutat i detta ärende. Jurist/statsstödsexpert Magnus Lindbäck har varit föredragande.

Inger Ek

Magnus Lindbäck